

Бондар Інна Володимирівна,
Національний Університет “Острозька академія”

КОНЦЕПТ КРАСА В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Термін концепт походить від латинського *conceptus* і означає “думка” [4: 35]. Це поняття зацікавило людину ще у часи середньовіччя. Проте з 90-х років XX століття це питання надзвичайно актуалізувалось у лінгвістичній науці [3:64]. Його досліджувало багато вчених (В. І. Карасик, С. Г. Воркачев, Р. М. Фрумкіна, А. Вежбицька та ін.), проте єдиного підходу не було знайдено. У роботах згаданих лінгвістів концепт трактується як набір смислів та уявлень, яким оперує людина у процесі своєї розумової діяльності та пізнання світу [1: 358].

Згодом аналіз мови сприяв більш глибокому осмисленню національних особливостей сприйняття світу окремим етносом. Пізнання світу через особливості мови, а мову через особливості етнічного менталітету, являється ґрунтовним для розуміння світобачення народу. У своїй роботі ми схилиємося до теорії А. Вежбицької, яка трактує концепт як комплекс культурно зумовлених уявлень про предмет, що співвідноситься з поняттям, як набором суттєвих ознак та знань про предмет [2: 89].

Таким чином, можна зробити висновок, що термін концепт є узагальнюючим поняттям розуміння певних явищ і формується на основі усвідомлень людини, її власного та народного історично-культурного досвіду. Концепт *BEAUTY* (краса) ж є одним із найбільш цікавих і найбільш важливих складників картини світу для будь-якого етносу. Для позначення його найбільшого поширення набувають такі синоніми: *beautiful, lovely, handsome, pretty, bonny, beauteous, good-looking*. Загальною ознакою для яких є значення “приносити задоволення при спогляданні”. Використовуючи вищезгадану теорію А. Вежбицької диференціальні ознаки згаданих синонімів ми згрупуємо в наступні групи: а) досконалість, відповідність ідеалу (*beautiful*); б) інтенсивне емоційне захоплення, зачарованість (*lovely*); в) раціональне задоволення від споглядання досконалості (*handsome*); г) тонкість, витонченість, делікатність об’єкту, що споглядається (зазвичай невеликого розміру) (*pretty*); д) акцент на задоволенні від (плотського) споглядання об’єкту (*bonny*); е) підкреслення чистоти, бездоганності і свіжості

предмету, що споглядається (fair); є) гармонійність, відповідність і зіставлення простому, рядовому (comely); ж) акцент на тілесній красі (інколи з іронічним підтекстом) (beauteous, pulchritudinous); з) менша міра експресивності (good-looking).

Таким чином, кожне слово в англійській мові на позначення концепту КРАСА має свій відтінок значення. З вище поданої класифікації видно, що жіноча краса представлена детальніше. У жіночих образах протиставляється дійсна краса (beautiful) – простій миловидності (pretty); емоційна оцінка (lovely) – раціональній (good-looking, handsome), наголошується причина позитивної естетичної оцінки (attractive, shapely; blooming, comely). По відношенню до чоловіка переважно використовувати прикметники *handsome, fine, good-looking, gentlemanlike*, але не *beautiful*. *Handsome* передбачає зовнішню велич, правильність пропорцій, симетрію форм і виражає вищу похвалу привабливої зовнішності чоловіків. *Handsome* вживається по відношенню до того, що може бути сприйняте без участі емоцій, відповідає загально прийнятому уявленню про зовнішній вигляд та елегантність.

Література:

1. Науковий вісник Волинського державного національного університету імені Лесі Українки. Розділ XI. Лінгвокультурологія. Етнолінгвістика. – 2007. – № 3. – С. 357 – 362. 3.
2. С. Г. Воркачев // Теоретическая и прикладная лингвистика. Аспекты метакommunikативной деятельности. – Воронеж, 2002. – Вып. 3. – С. 79-95.
3. Воркачев С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт. Воркачев П Филологические науки – 2001. – № 1. – С. 64-67
4. Демьянков В. З. Понятие и концепт в художественной литературе и в научном языке // Вопросы филологии. М., 2001. № 1. С.35-47.